

NOTITIE VOORNEMEN HERACLESS-GROEN STAAL

Provincie Noord-Holland
in afstemming met Tata Steel IJmuiden

21 maart 2023

Inhoud

1.	Inleiding	3
	Aanleiding: reductie van CO2 en een gezondere leefomgeving in de IJmond.....	3
	Project Heracless-Groen Staal 2030: de eerste stap in transitie naar Groen Staal.....	3
	Benodigde besluiten en toestemming uitvoering Heracless-Groen Staal	4
	Doel van deze notitie.....	4
	Leeswijzer	5
2.	Nut en noodzaak	6
	Nationaal belang	6
	Provinciaal belang	6
	Ambitie en doelstelling Tata Steel.....	7
	Conclusie: Gezamenlijk maatschappelijk belang en urgentie	7
3.	Nadere toelichting op het project Heracless-Groen Staal.....	8
	Projectvoornemen Heracless-Groen Staal in vogelvlucht.....	8
	De opgave: Realisatie van Heracless-Groen Staal	8
	Kaders en randvoorwaarden bij de opgave	8
	Plangebied: bedrijventerrein Tata Steel.....	10
	Doorkijk realisatie project Heracless-Groen Staal.....	11
4.	Procedures.....	13
	De huidige ruimtelijke situatie (bestemmingsplannen)	13
	Benodigde procedures	13
	Het projectbesluit.....	14
	Vergunningverlening	16
	Milieueffectrapport (MER)	18
	Toepassen Provinciale Coördinatie-regeling: terugvaloptie	19
	Conclusie:	20
5.	Verkenning en participatie	20
	Bijlage 1: Introductie Direct Reduced Iron technologie als groene strategie voor staalproductie... 21	
	Bijlage 2: Onderzoeken ministerie van Infrastructuur en Waterstaat	23

1. Inleiding

Aanleiding: reductie van CO₂ en een gezondere leefomgeving in de IJmond

De reductie van broeikasgassen is één van de belangrijkste prioriteiten en opgaven van onze tijd. In 2016 heeft de Europese Unie (EU) mede namens Nederland het Klimaatakkoord van Parijs ondertekend. Doel van het akkoord is om de opwarming van de aarde te beperken. Om de doelen van het Klimaatakkoord van Parijs te halen zijn afspraken in Europa gemaakt.

De EU-lidstaten hebben met elkaar afgesproken dat de EU in 2030 minimaal 55% minder moet uitstoten ten opzichte van 1990. In 2050 wil de EU klimaatneutraal zijn. Nederland heeft deze doelstellingen omarmd (Coalitieakkoord 'Omzien naar elkaar, vooruitkijken naar de toekomst' 15 december 2021) en staat daarmee voor een grote opgave voor CO₂-reductie, energietransitie en verduurzaming.

De provincie Noord-Holland (hierna: de provincie) vindt het belangrijk om te werken aan een veilige en gezondere leefomgeving in de regio IJmond. Het is daarvoor belangrijk om de effecten van Tata Steel IJmuiden (hierna: Tata Steel) op de leefomgeving zoveel mogelijk te verminderen. Door emissies naar lucht, water, bodem en van geluid te reduceren. Tata Steel is met het project Heracless-Groen Staal voornemens in te zetten op CO₂-reductie, energietransitie, verduurzaming en een gezondere leefomgeving.

Voor de industrie in Nederland liggen er grote kansen en uitdagingen op het vlak van CO₂-reductie, energietransitie en verduurzaming. De Expression of Principles van 15 juli 2022¹ is een gezamenlijke uitdrukking van het belang dat Tata Steel en de overheden (de ministeries van Economische Zaken en Klimaat (hierna: EZK) en van Infrastructuur en Waterstaat (hierna: IenW) en de provincie) toekennen aan een meer duurzame en schone productie van staal in Nederland. Verder onderschrijft ministerie van EZK de maatschappelijke relevantie van het staalbedrijf op het gebied van milieu, innovatie, klimaat en werkgelegenheid².

Project Heracless-Groen Staal 2030: de eerste stap in transitie naar Groen Staal

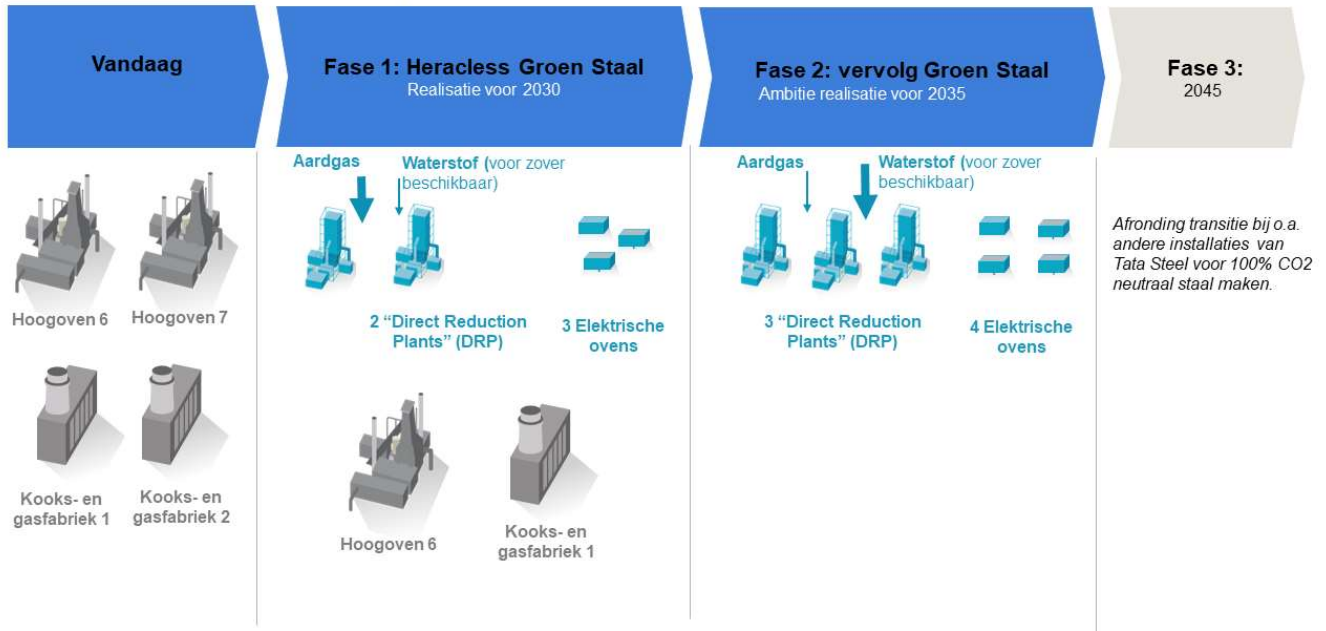
Tata Steel heeft zich ten doel gesteld in 2045 CO₂-neutraal zijn en is voornemens in te zetten op productie van staal op basis van eerst aardgas in een latere fase, zodra dit beschikbaar is, ook op basis van waterstof. Deze technologie in combinatie met elektrische ruwijzerovens wordt Groen Staal genoemd en is minder belastend voor de omgeving. Met Groen Staal wordt het proces van staalproductie middels kolen (kooks) vervangen.

De eerste stap naar Groen Staal wordt Heracless-Groen Staal genoemd. Heracless-Groen Staal leidt samen met het uit bedrijf nemen van Hoogoven 7 en Kooks- en gasfabriek 2 tot een afname van de CO₂-emissies met ongeveer 5 megaton per jaar (dit is circa 25% van de doelstelling voor de Nederlandse Industrie als geheel). En tot een afname van andere emissies zoals van fijnstof en PAK's. Dit draagt bij aan een gezondere leefomgeving.

¹ Brief "Afspraken met Tata Steel Nederland over CO₂-reductie en verbetering leefomgeving, DGBI-TOP/ 22310250

² "Pagina 8 Zomerbrief Maatwerk, 8 juli 2022, DGBI-TOP/ 22228632

Gefaseerde transitie naar groen staal

Figuur 1. Schematisch overzicht stappenplan van Tata Steel om te komen tot groene staalproductie, met daarin als eerste stap voor 2030 de realisatie van het Heracless-Groen Staal project.

Benodigde besluiten en toestemming uitvoering Heracless-Groen Staal

Voordat Project Heracless-Groen Staal kan worden uitgevoerd, zijn vergunningen, een projectbesluit en een Milieueffectrapportage (MER) nodig. Volgens de huidige planning verwacht Tata Steel de belangrijkste vergunningen begin 2024 aan te vragen. De Omgevingswet zal op 1 januari 2024 in werking treden. Heracless-Groen Staal zal onder de Omgevingswet in procedure worden gebracht waarbij gebruik wordt gemaakt van het instrument projectbesluit. Met dit project wordt gewerkt in de geest van de Omgevingswet.

Voor de vergunningen die benodigd zijn voor het project is Tata Steel initiatiefnemer en aanvrager. De provincie neemt hierbij de coördinatie van de vergunningverlening ter hand. De coördinatie zorgt ervoor dat alle procedures op elkaar worden afgestemd. Ook met andere bevoegde gezagen, zoals voor de waterlozingsvergunningen die worden afgegeven door Rijkswaterstaat. Dit heeft als voordeel dat ook participatie, zienswijzen en eventueel beroep tegen de verschillende besluiten gelijktijdig en gecombineerd kunnen plaatsvinden.

Doel van deze notitie

Met deze Notitie Voornemen Heracless-Groen Staal maken initiatiefnemer Tata Steel en het coördinerend bevoegd gezag, Gedeputeerde Staten van de provincie Noord-Holland (hierna: Gedeputeerde Staten), het voornemen Heracless-Groen Staal bekend. De publicatie van dit voornemen is de eerste stap in de procedure om te komen tot vaststelling van een projectbesluit en de andere benodigde besluiten.

Samenhangende documenten start projectprocedure Heracless-Groen Staal

Het voorliggend document is onderdeel van vier documenten die samen de start vormen van de projectprocedure en in samenhang met elkaar gelezen moeten worden. Dit betreft de volgende documenten:

1. *Kennisgeving Voornemen en Voorstel Participatie (KVVP)*
In dit document wordt een korte kennisgeving gegeven over het voornemen Heracless-Groen Staal en over de participatie.
2. *Notitie Voornemen Heracless-Groen Staal*
Deze notitie beschrijft wat het voornemen van het project Heracless-Groen Staal precies inhoudt, waarom het project belangrijk is en wat de benodigde procedures zijn.
3. *Participatieplan Heracless-Groen Staal*
In het participatieplan staat hoe Tata Steel omgeving en belanghebbenden betreft bij het project Heracless-Groen Staal en hoe, waar en wanneer u kunt participeren.
4. *Werkwijze participatie projectbesluit Heracless-Groen Staal*
In dit document staat in detail wat de rolverdeling is tussen de provincie Noord-Holland en Tata Steel bij de participatie en hoe de provincie Noord-Holland haar rol hierbij invult.

[Leeswijzer](#)

Deze notitie beschrijft de plannen en opgave van het project op hoofdlijnen en vormt het startpunt van de benodigde procedures voor het project en de participatie.

- In hoofdstuk 2 wordt nut en noodzaak van het project nader toegelicht.
- In hoofdstuk 3 is het projectvoornemen Heracless-Groen Staal verder toegelicht.
- Hoofdstuk 4 geeft weer welke procedures en de daarbij behorende stappen moeten worden doorlopen.
- In hoofdstuk 5 wordt een doorkijk naar de participatie gegeven.

2. Nut en noodzaak

Voor het project Heracless-Groen Staal is het voornemen gebruik te maken van het projectbesluit (dit wordt verder uitgewerkt in hoofdstuk 4). Er zijn voorwaarden verbonden aan het gebruik van dit instrument. Onderdeel van deze voorwaarden is dat het project Heracless-Groen Staal voldoet aan doelstellingen van het provinciale beleid en publieke belangen dient.³ Dit is in dit hoofdstuk uitgewerkt onder “provinciaal belang”. In dit hoofdstuk is daarnaast opgenomen wat de belangen zijn voor Heracless-Groen Staal vanuit het nationale perspectief en vanuit het perspectief van Tata Steel.

Nationaal belang

Klimaatakkoord 2030

Nederland wil de CO₂-uitstoot in 2030 met minimaal 55 procent verminderen en in 2050 CO₂-neutraal zijn. Tata Steel wil met het project Heracless-Groen Staal haar CO₂-emissies in 2030 met ongeveer 5 megaton per jaar verminderen. Dit is circa 25% van de doelstelling van de Nederlandse Industrie als geheel.

Nationaal Waterstof Programma en Cluster Energiestrategie

Project Heracless-Groen Staal is als eerste onderdeel van het grotere plan Groen Staal een belangrijk vliegwiel voor de verdere verduurzaming van het Noordzeekanaal gebied (NZKG-gebied). Een grote en stabiele vraag naar waterstof van Tata Steel maakt de productie van waterstof aantrekkelijk en helpt om de daarvoor benodigde infrastructuur rendabel te maken. Andere partijen in het NZKG-gebied kunnen daar vervolgens ook van profiteren. Dit sluit aan bij onder andere de Cluster Energiestrategie (CES) 2.0 Noordzeekanaalgebied en het Nationaal Waterstof Programma (NWP). Heracless-Groen Staal en de route naar groen staal van Tata Steel zijn zelf ook onderdeel van de CES Noordzeekanaalgebied.

Leefomgeving en gezondheid omwonenden

In de kamerbrief “Maatwerk aanpak verduurzaming industrie”⁴ is benadrukt dat inspanningen van de overheid in het faciliteren van de transitie van de industrie niet alleen afhankelijk zijn van de bijdrage die bedrijven doen aan de CO₂-reductie, maar ook aan aanverwante beleidsdoelen. Dit betreft onder meer de verbetering van de leefomgeving en gezondheid van omwonenden.

Provinciaal belang

Omgevingsvisie NH2050: CO₂-reductie

In de Omgevingsvisie NH2050 is de ambitie vastgelegd om in 2050 een klimaatneutrale en volledig circulaire provincie te zijn. Dit is in lijn met de nationale doelstellingen en het Klimaatakkoord voor 2030. In de Omgevingsvisie NH2050 is verder voor het Noordzeekanaalgebied opgenomen dat de energietransitie, waar Heracless-Groen Staal een onderdeel van is, een leidend ruimtelijk principe is. Het Project Heracless-Groen Staal past binnen de doelstellingen van de Omgevingsvisie NH2050 van de provincie Noord-Holland en de daarin gestelde opgaven voor CO₂-reductie.

Gezondere leefomgeving in de IJmond

De huidige staalproductie op basis van kolen bij Tata Steel wordt toegepast, leidt tot emissies van (fijn)stof, geur, geluid en Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS). De nieuwe fabrieken die middels het project Heracless-Groen Staal gerealiseerd worden stoten minder schadelijke stoffen uit dan de huidige fabrieken die op basis van kolen (kooks) staal produceren. De Kooks- en gasfabriek 2 en Hoogoven 7 worden met het project Heracless-Groen Staal uit bedrijf genomen. De nieuwe installaties van Heracless-Groen Staal zullen aan de meeste recente milieunormen moeten voldoen.

³ In een brief van 14 december 2022 (“Inzet provinciaal instrumentarium verduurzaming Tata Steel”) heeft Gedeputeerde Staten van Noord-Holland al verklaard dat met het project Heracless-Groen Staal als onderdeel van Groen Staal een publiek en provinciaal belang dient.

⁴ Bron: Kamerbrief maatwerk aanpak verduurzaming industrie, Minister van Economische Zaken en Klimaat, 8 juli 2022, DGBI-TOP/22228632

Met het project Heracless-Groen Staal - en de algehele transitie naar groen staal - wordt een belangrijke stap gezet in een traject dat bijdraagt aan de verdere reductie van emissies naar de omgeving van Tata Steel. Daarmee past dit project bij de opgave van de provincie Noord-Holland om te zorgen voor een gezondere leefomgeving in de IJmond, zoals onder meer neergelegd in het Programma Tata Steel 2020-2050: *samenwerken aan een gezondere en veilige IJmond* en in het Programma Gezonde Leefomgeving.

Economisch belang & werkgelegenheid

Tata Steel is belangrijk voor de economie in de regio en in heel Nederland. Veel bedrijven zijn afhankelijk van- of verbonden aan Tata Steel; zoals klanten verder in de keten in Europa. Daarnaast is Tata Steel nauw verbonden met technisch onderwijs, technische universiteiten en ook het mbo-onderwijs (bijvoorbeeld Techport met een eigen Tata Steel Academy op MBO 3 en 4 niveau).

Ambitie en doelstelling Tata Steel

Tata Steel ziet Groen Staal als het staal van de toekomst: voor duurzaam bouwen, duurzaam vervoer, duurzame energieopwekking en in duurzame producten waarmee we ons iedere dag omringen. Bij Tata Steel vindt 90% van de huidige CO₂-emissies plaats bij de productie van ruwijzer in de hoogovens. De CO₂-emissies bij het staalproces van Tata Steel bedragen circa 6 Mton per jaar. Daarnaast worden restgassen afgevoerd naar de nabijgelegen energiecentrales van Vattenfall, voor de productie van elektriciteit voor het staalproces. De Vattenfall centrales produceren circa 6 Mton CO₂ per jaar. De totale CO₂-emissies die vrijkomen bij de staalproductie bedragen circa 12 Mton CO₂ per jaar.

Tata Steel is met de transitie naar Groen Staal een van de staalbedrijven die afscheid neemt van staalproductie met behulp van kolen. Schoon, groen en circulair zijn de doelstellingen van Tata Steel. Niet alleen op langere termijn met het project Heracless-Groen Staal maar ook nu met Roadmap Plus. De ambitie voor 'schoon' wordt nader uiteengezet in het korte termijn maatregelenpakket van de Roadmap plus (zie voor toelichting onderstaande tekstblok). Deze notitie gaat verder over de inzet van Tata Steel op de ambities groen en schoon voor de langere termijn met het project Heracless-Groen Staal.

Roadmap Plus

Het project Heracless-Groen Staal is gericht op de middellange termijn (tot 2030). De volledige transitie naar Groen Staal op de lange termijn (volgende fase rond 2035, daarna richting CO₂ neutraal in 2045). Op korte termijn heeft Tata Steel zich ook gecommitteerd aan het verminderen van de impact van de huidige activiteiten op de directe omgeving.

De belangrijkste maatregelen voor vermindering van uitstoot op de korte termijn zijn beschreven in de Roadmap Plus. De Roadmap Plus bevat een verzameling van maatregelen gericht op de reductie van geluid, geur, ZZS, (fijn)stof en licht in de leefomgeving. De hierin beschreven maatregelen worden naar verwachting voor 2025 gerealiseerd. Dit volgt een apart proces en maakt geen onderdeel van project Heracless-Groen Staal.

Conclusie: Gezamenlijk maatschappelijk belang en urgentie

Met het project Heracless-Groen Staal wordt ingezet op energietransitie en reductie van CO₂ en het project draagt bij aan een gezondere leefomgeving in de IJmond. Een toekomstbestendig, schoon en duurzaam staalbedrijf Tata Steel in de IJmond leidt tot een betere concurrentiepositie en behoud van werkgelegenheid. Dit is in lijn met nationale en provinciale doelstellingen en met de ambitie en doelstelling van Tata Steel. Met het project Heracless-Groen Staal wordt ingezet op belangrijke en urgente maatschappelijke doelstellingen. De provincie Noord-Holland is daarom voornemens om het project Heracless-Groen Staal door een projectbesluit mogelijk te maken.

3. Nadere toelichting op het project Heracless-Groen Staal

Projectvoornemen Heracless-Groen Staal in vogelvlucht

Heracless-Groen Staal in vogelvlucht, wat houdt het project in?

Voor de nieuwe staalproductie met Heracless-Groen Staal worden twee zogenaamde Direct Reduction Plants (DRP) installaties en drie Reducing Electrical Furnaces (REF) installaties gerealiseerd (samen genoemd: DRP-REF). Hiermee wordt ruwijzer geproduceerd dat geschikt is om te verwerken in het verdere productieproces van de staalfabriek (Oxystaalfabriek). Wat de DRP en REF installaties precies doen en hoe ze werken wordt toegelicht in bijlage 1.

De installaties vergen aanpassing aan het Tata Steel terrein en de huidige procesvoering. Er komen nieuwe leidingen voor de aanvoer van aardgas en waterstof. Andere leidingen, wegen en spoorlijnen worden aangepast. Dit leidt tot meerdere aanpassingen in de procesketen van Tata Steel. Ook de aanvoer van bouw materiaal voor de installaties zal leiden tot aanpassingen op het Tata Steel terrein. De nieuwe installaties zullen naar verwachting voor 2030 operationeel zijn en dan worden Hoogoven 7 en Kook- en gasfabriek 2 uit bedrijf genomen.

De opgave: Realisatie van Heracless-Groen Staal

De belangrijkste maatschappelijke doelen van het project Heracless-Groen Staal zijn CO₂-reductie en bijdragen aan een gezondere leefomgeving in de IJmond. De voorgenomen opgave van Tata Steel is het realiseren van het project Heracless-Groen Staal. Dit betreft concreet dat voor 2030 op het terrein van Tata Steel:

- 2 Direct Reduction Plants (DRP's) installaties worden gerealiseerd;
- 3 Reducing Electrical Furnaces (REF's) installaties worden gerealiseerd;
- Alle bijbehorende infrastructuur voor de goede werking van bovenstaande installaties wordt gerealiseerd;
- Hoogoven 7 en Kooks- en gasfabriek 2 worden uit bedrijf genomen⁵.

De opgave als startpunt van de participatie

De opgave zoals hierboven geformuleerd onder “**De opgave: Realisatie van Heracless - Groen Staal**” is een belangrijk onderdeel van de notitie voornemen. In het kader van de participatie bij het projectbesluit mag iedereen oplossingen aandragen voor de geformuleerde opgave. De opgave is daarmee het inhoudelijke startpunt van de participatie van het projectbesluit. Oplossingen voor de opgave dienen te passen binnen de geformuleerde kaders en randvoorwaarden.

Kaders en randvoorwaarden bij de opgave

De kaders en randvoorwaarden bij oplossingen voor de realisatie van de opgave zijn:

- Een reductie van circa 5 megaton CO₂-emissie per jaar;
- Een positieve impact op de leefomgeving in de IJmond door een verdere reductie van de emissies van onder meer (fijn)stof, PAK's, stikstof, geur en ZZS;
- In lijn met de Omgevingsvisie NH 2050, het programma Tata Steel 2020 – 2050: *Samenwerken aan een gezondere en veilige IJmond* en de intenties uit de Expression of Principles van juli 2022;
- Het project moet vóór 2030 gerealiseerd en in gebruik genomen;

⁵ Hoogoven 7 en Kooks- en gasfabriek 2 worden in een later stadium ook gesloopt. Daar wordt een apart vergunningentraject voor doorlopen, dit is geen onderdeel van het projectbesluit en de vergunningen die met het projectbesluit worden gecoördineerd.

- Het blijft voor Tata Steel mogelijk op een bedrijfseconomisch verantwoorde wijze kwalitatief hoogwaardig staal te produceren;
- De al vergunde productiecapaciteit (8 miljoen ton per jaar) van Tata Steel wordt niet gewijzigd en de kwaliteit van de producten blijft gewaarborgd.
- Past binnen de geldende wet-/regelgeving en beleidskaders;
- Is technisch uitvoerbaar en geografisch passend binnen het terrein van Tata Steel in IJmuiden (zoals uitgewerkt in de paragraaf 'Plangebied: bedrijventerrein Tata Steel');
- De oplossing biedt de mogelijkheid om eerst op aardgas en later op basis van waterstof ruwijzer te maken.

Waterstof en aardgas

Tata Steel zet in eerste instantie in op het betrekken van waterstof uit het "Waterstofnetwerk Noordzeekanaalgebied"⁶. Verwacht wordt dat bij de start van de DRP-REF installaties nog onvoldoende waterstof beschikbaar is in het netwerk. Om toch zo snel mogelijk de DRP-REF installaties werkend te hebben wordt gestart met gebruik van aardgas.

Zodra voldoende waterstof beschikbaar komt (het is in de eerste plaats aan Tata Steel om te zorgen voor de beschikbaarheid van waterstof), wordt dit toegepast in het productieproces. De installaties worden zo ontworpen dat ze geleidelijk kunnen overschakelen op een mix van waterstof en aardgas, in verschillende mengverhoudingen. Zo kan in de toekomst flexibel worden omgegaan met de hoeveelheid waterstof en aardgas, mede gebaseerd op beschikbaarheid⁷.

Voor de langere termijn wordt door Tata Steel onderzocht of ook productie van waterstof op of in de nabijheid van het terrein van Tata Steel mogelijk is. Waterstofproductie op het terrein van Tata Steel maakt geen onderdeel uit van dit voornemen Heracless-Groen Staal en deze procedure voor het projectbesluit (projectprocedure).

CO₂ afvang en afvoer: toekomstige afhankelijkheden

Integraal onderdeel van de te realiseren fabrieken met Heracless-Groen Staal is een installatie waarmee CO₂ wordt afgevangen. Als de beschikbaarheid van waterstof onvoldoende is bij het in bedrijf nemen van de nieuwe fabrieken, zal aardgas worden gebruikt in het productieproces. Dit gaat gepaard met meer CO₂ dan in het geval de fabrieken hoofdzakelijk op waterstof kunnen draaien.

Afhankelijk van de mate en duur waarin aardgas moet worden gebruikt is het noodzakelijk om de afgevangen CO₂ geschikt te maken voor opslag om daarmee aan de CO₂ doelstellingen te voldoen. De voorziening om CO₂ af te vangen en geschikt te maken voor opslag en die mogelijk als variant in Heracless-Groen Staal project een rol speelt, betreft een stroom van naar verwachting circa 1 mln. ton CO₂ (minder dan 10% van de huidige CO₂ uitstoot)⁸.

Als blijkt dat CO₂-afvang en -transport/afvoer leidt tot noodzakelijke aanpassingen in de omgevingsplannen, zullen deze in het projectbesluit worden meegenomen. Als blijkt dat er vergunningen nodig zijn worden deze aangevraagd. Dit wordt naar verwachting in de loop van 2023 duidelijk als bekend is hoe Tata Steel invulling beoogt te geven aan de waterstofvraag en hoe de waterstofvoorziening in Nederland eruit zal komen te zien en de ruimtelijke- en milieu-impact van CO₂-transport/afvoer inzichtelijk zijn gemaakt.

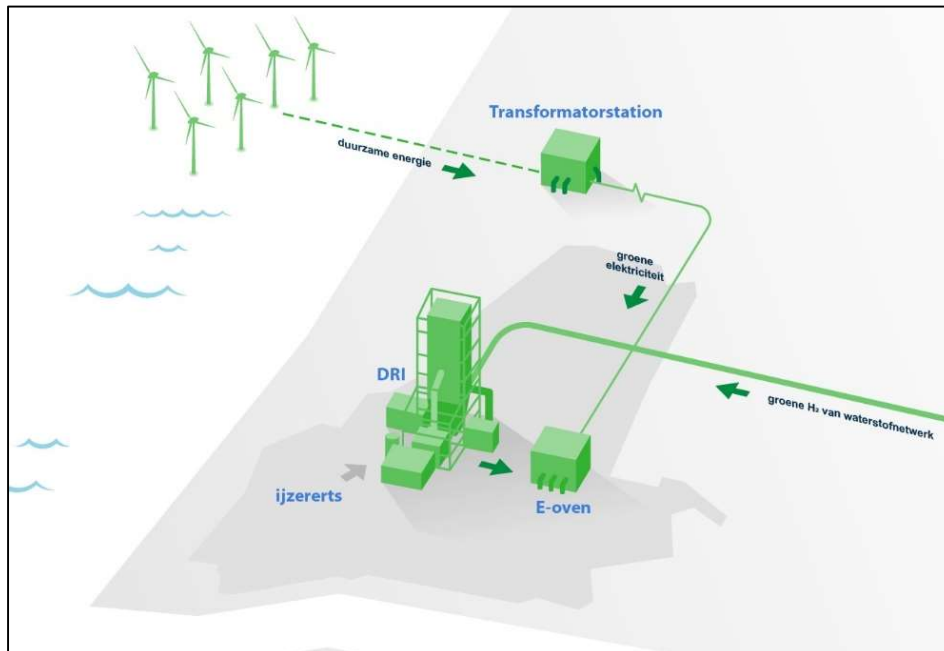
⁶ Zie ook: Project Waterstofnetwerk Noordzeekanaalgebied – Voornemen en voorstel voor Participatie, 9 september 2022

⁷ In de installaties zal (waarschijnlijk) altijd een beperkt aandeel aardgas nodig blijven.

⁸ Dit betreft dus een kleine afvanginstallatie en geen grootschalige afvang die nodig zou zijn voor het huidige productieproces.

Hoofdinfrastructuur voor kabels en leidingen

Het projectbesluit is gericht op het mogelijk maken van het project Heracless-Groen Staal. Met de komst van de nieuwe installaties zal de vraag naar energie toenemen. Dit kan zijn aardgas, elektriciteit en in een latere fase ook waterstof. Het aanleggen van hoofdinfrastructuur (mede ten behoeve van Heracless-Groen Staal) buiten het bedrijventerrein van Tata Steel is geen onderdeel van het projectbesluit Heracless-Groen Staal.

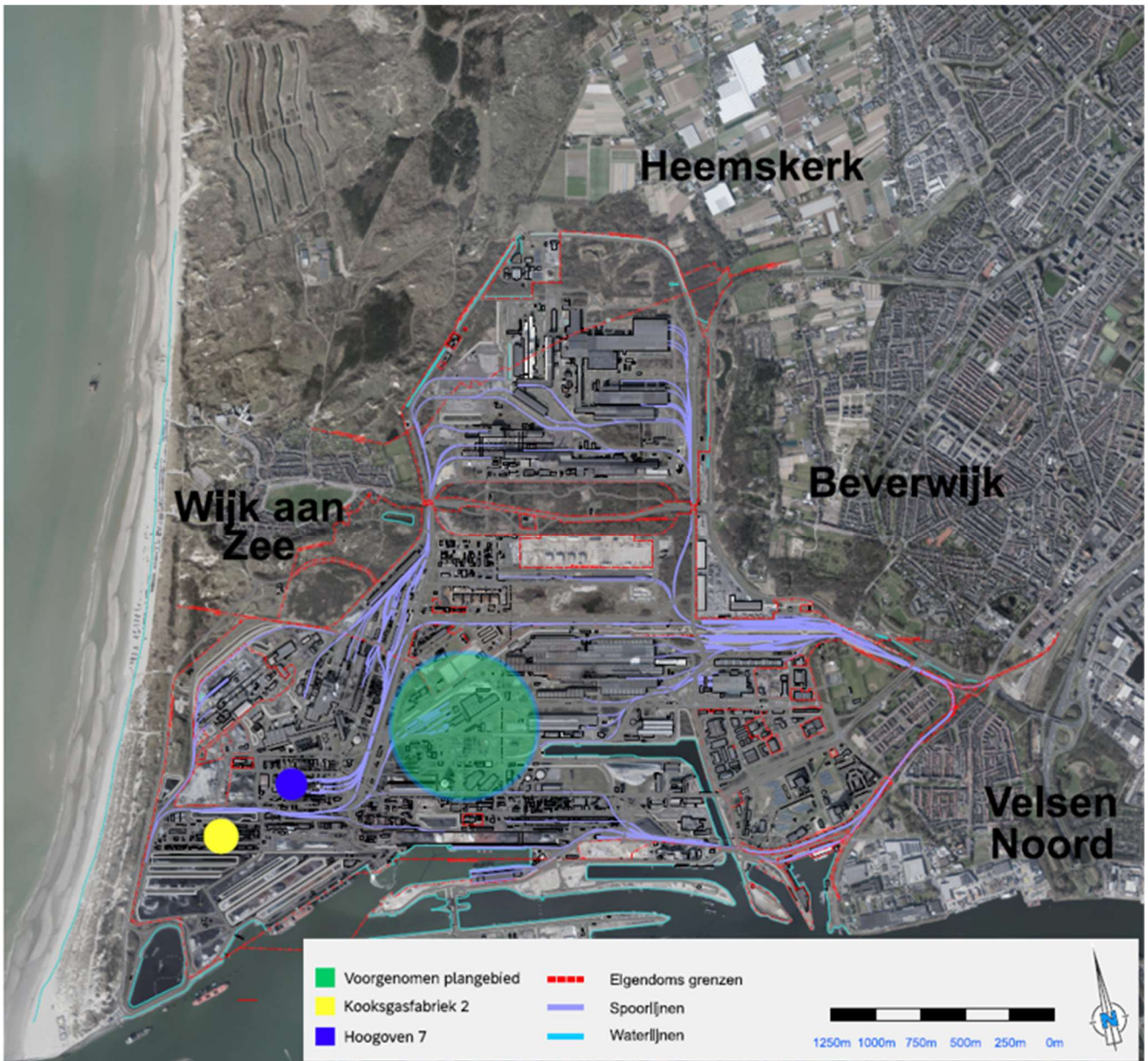

Figuur 2: Schematische weergave productiewijze op basis van duurzame energiebronnen

Plangebied: bedrijventerrein Tata Steel

In onderstaande figuur 3 is het plangebied aangegeven van het projectbesluit Heracless-Groen Staal. Binnen dit gebied is Tata Steel voornemens om de installaties van Heracless-Groen Staal te realiseren (zaken als leidingen en infrastructuur die onderdeel zijn van de opgave zullen deels ook buiten dit plangebied worden gerealiseerd, het gaat om de DRP's en REF's). De uitgangspunten die zijn gebruikt bij het selecteren van dit plangebied zijn (in willekeurige volgorde):

1. Het moet technisch mogelijk zijn de nieuwe fabrieken op de locatie goed te gebruiken aansluitend op de operatie van de andere fabrieken van Tata Steel. Dit vanwege de ligging van de Oxystaalfabriek die zal worden gevoed met ruwijzer uit de DRP-REF's;
2. Milieuaspecten (waaronder ZZS, geluid, geur, stof en NOx) en zichtlijnen zijn leidende principes;
3. Aansluitingen op het railnetwerk moeten mogelijk zijn;
4. Waterstof-connectie moet realiseerbaar zijn;
5. Aansluitingen voor energiemoeten kunnen worden aangelegd;
6. De locatie moet de juiste afmeting hebben voor de nieuwe fabrieken;
7. Het moet mogelijk zijn een tijdelijke opslag voor bouwmaterialen te creëren tijdens de bouw van de installaties;
8. De kosten moeten niet onevenredig hoog zijn ten opzichte van andere locaties, behalve als dit vanuit milieuoogpunt noodzakelijk is;
9. Transitiefase zo kort mogelijk.

Figuur 3: Plangebied voor de nieuwe DRP en REF installaties Heracless- Groen Staal op het Tata Steel terrein

Doorkijk realisatie project Heracless-Groen Staal

Voordat de nieuwe installaties in gebruik genomen kunnen worden, moet er het nodige worden gedaan. We onderscheiden daarin drie fasen:

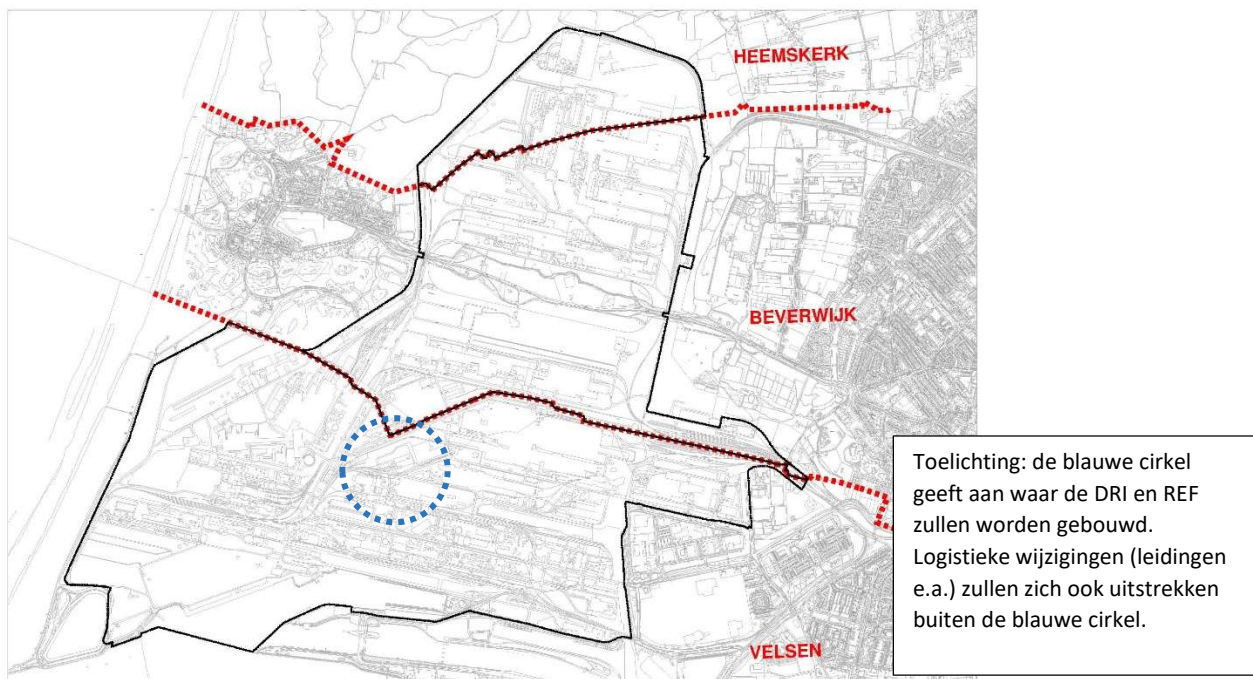
Fase:	Toelichting
Bouwfase: 2025 t/m 2028	<p>Fase waarin de DRP-REF- installaties worden geplaatst en de infrastructuur wordt aangelegd.</p> <p>Het terrein waar project Heracless-Groen Staal wordt gerealiseerd wordt bouwrijp gemaakt en de funderingen worden aangelegd. Ook zal in deze fase boven- en ondergrondse infrastructuur (kabels, leidingen en wegen) worden verlegd en zullen overige voorbereidende werkzaamheden plaatsvinden. De emissies in deze fase worden meegenomen in de vergunningaanvragen en de daarvoor op te stellen Vervolgens worden de DRP-REF installaties gerealiseerd.</p>

<p>Transitiefase: 2029</p>	<p>Fase waarin de nieuwe installaties geleidelijk in gebruik worden genomen en Hoogoven 7 en Kooks- en Gasfabriek 2 geleidelijk uit bedrijf worden genomen. Deze fabrieken zijn aan het einde van deze fase volledig buiten bedrijf worden genomen.</p> <p>In de transitiefase zullen de DRP-REF installaties operationeel zijn samen met hoogoven 7 en Kooks- en gasfabriek 2 en worden de installaties geleidelijk opgestart en uit bedrijf genomen. De emissies in die fase worden voor de vergunningaanvragen en de daarvoor op te stellen milieueffectrapportage in beeld gebracht en in de vergunningen genormeerd.</p>
<p>Operationele fase: Vanaf 2030</p>	<p>Fase waarin de nieuwe installaties operationeel zijn.</p> <p>Als de transitiefase is afgerond, nemen de DR- REF installaties het staalproductieproces volledig over. De gevolgen voor andere installaties op het terrein worden nader onderzocht en worden in de milieueffectrapportage in beeld gebracht.</p>

4. Procedures

De huidige ruimtelijke situatie (bestemmingsplannen)

Het industrieterrein Tata Steel strekt zich uit over drie gemeenten: Velsen, Beverwijk en Heemskerk. Alle drie de gemeentes hebben een bestemmingsplan met naam: "Bestemmingsplan Industrieterrein Tata Steel". De bestemmingsplannen zijn voor wat betreft opzet en inhoud volledig op elkaar afgestemd. De uitvoering van het project Heracless-Groen Staal vindt plaats binnen de gemeente Beverwijk en gemeente Velsen. De begrenzingen van het plangebied, inclusief gemeentegrenzen, zijn in onderstaande afbeelding weergegeven.

Figuur 4. Overzicht gemeentegrenzen i.r.t. plangebied Heracless-Groen Staal (blauwe cirkel)

Bestemmingsplan wordt Omgevingsplan

Op 1 januari 2024 treedt de Omgevingswet in werking. De Omgevingswet komt in de plaats van 26 bestaande wetten over de fysieke leefomgeving. Onder de Omgevingswet wordt het huidige instrument 'bestemmingsplan' vervangen door een 'omgevingsplan'. In deze notitie wordt verder over 'omgevingsplan' gesproken.

De beoogde ontwikkeling van Tata Steel is naar verwachting (voor zover nu bekend) in strijd met het omgevingsplan⁹ gelet op:

1. Overschrijding maximale bouwhoogte;
2. Mogelijk maken van aanvoer van elektriciteit, aardgas en waterstof;
3. Voorzieningen voor aan- en afvoer van bouwmaterialen.

Uit nadere (engineering)onderzoeken en planvorming kunnen in de loop van 2023 meer of andere afwijkingen naar voren komen. Dit zal gaandeweg het proces duidelijker worden.

Benodigde procedures

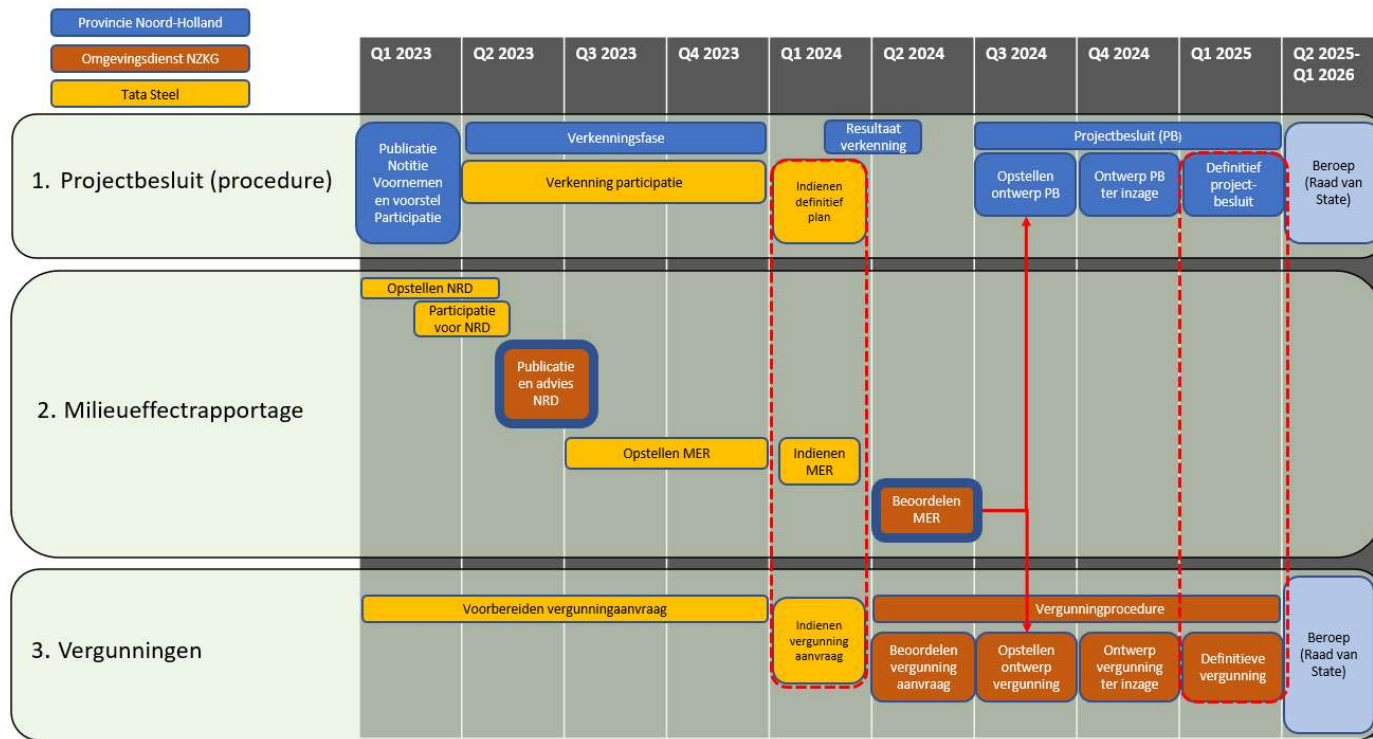
Voor de realisatie van de opgave Heracless-Groen Staal zijn verschillende procedures nodig. Er worden besluiten voorbereid over:

1. Het projectbesluit voor de aanpassing van de omgevingsplannen;

⁹ Bestemmingsplan Industrieterrein Tata Steel

2. Vergunningen voor bouw, milieu, natuur en water (toestemmingen);
3. Zowel voor het projectbesluit als voor de vergunningen moet daarnaast een m.e.r.-procedure¹⁰ worden doorlopen. Deze worden gecombineerd.

Deze procedures lopen deels tegelijk en hebben invloed op elkaar. De processtappen zijn hieronder schematisch weergegeven.

Figuur 5: Overzicht procedures projectbesluit, Milieueffectrapportage en vergunningen

Het projectbesluit

Gedeputeerde Staten start met deze notitie voornemen formeel de projectprocedure voor Heracless-Groen Staal. Met het projectbesluit kan het omgevingsplan (of indien noodzakelijk: omgevingsplannen) waar nodig worden aangepast om het project Heracless-Groen Staal mogelijk maken. Het is uiteindelijk aan Gedeputeerde Staten om te besluiten of het projectbesluit daadwerkelijk wordt genomen. Deze notitie voornemen is de start van de procedure, nog geen ruimtelijke toestemming.

Projectbesluit voor versnelling van de procedures

Voor de toepassing van het projectbesluit moet niet alleen sprake zijn van een publiek en provinciaal belang (zie hoofdstuk 2). Het is volgens de Omgevingswet ook nodig dat het publieke en provinciale doel “niet op een doelmatige en doeltreffende wijze door het gemeentebestuur kan worden behartigd”¹¹.

Op een aantal ruimtelijke ordeningsaspecten zal voor de realisatie van Heracless-Groen Staal moeten worden afgeweken van het omgevingsplan (of indien noodzakelijk: omgevingsplannen). Met het provinciale projectbesluit is daar geen aparte procedure voor nodig bij de gemeenten waarbinnen Tata Steel gevestigd is (Beverwijk, Velsen en/of Heemskerk). Het alternatief voor een provinciaal projectbesluit, te weten een wijziging van de omgevingsplannen wat moeten leiden tot een gezamenlijk omgevingsplan, levert naar verwachting onvoldoende snel resultaat.

¹⁰ M.e.r.-procedure is een procedure met als hoofddoel het milieubelang volwaardig te laten meewegen bij de voorbereiding en vaststelling van plannen en besluiten.

¹¹ Artikel 2.3 lid 2 Omgevingswet

In het belang van alle betrokken partijen is het verder nodig dat de besluitvorming voor Heracless-Groen Staal zoveel mogelijk plaatsvindt bij één (overheids)loket en onderwerp is van één voorbereidings- en rechtsbeschermingsprocedure. Dit voorkomt dat de betrokken partijen te maken krijgen met besluiten van meerdere overheden, welke uiteenlopende tijdslijnen kennen en verschillende rechtsbeschermingsprocedures en -instanties hebben, en bevordert zorgvuldigheid en transparantie. Gedeputeerde Staten zijn het bevoegd gezag voor het grootste deel van de vergunningen. Rijkswaterstaat is bevoegd gezag voor de vergunningen voor directe lozings op water. De gecoördineerde projectprocedure zorgt ook voor doelmatige en efficiënte vergunningverlening.

De toepassing van een projectbesluit sluit aan bij de brief aan Provinciale Staten “Tata Steel en route richting groen staal” van 30 maart 2022. In die brief wordt het belang van het volgen van één gecombineerde procedure onderstreept en wordt het belang van een snellere procedure aangegeven die ontstaat doordat bij beroep de zaak direct wordt voorgelegd aan de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (i.p.v. eerst aan de rechtbank). Onder de Omgevingswet kan deze versnelling in de beroepsprocedure alleen worden bereikt met een projectbesluit. Gezien het maatschappelijk belang en de urgentie is het van groot belang dat het project Heracless-Groen Staal zo snel mogelijk wordt gerealiseerd. Een projectbesluit draagt daar in belangrijke mate aan bij.

Verkenning als eerste stap van de projectprocedure

De Omgevingswet (artikel 5.47) geeft de verplichting om, voordat een concreet projectbesluit wordt voorbereid, kennis te geven van een voornemen en om een zogenoemd verkenning uit te voeren naar de opgave (in de fysieke leefomgeving). Bij het voornemen wordt eenieder in de gelegenheid gesteld om mogelijke oplossingen voor de opgave voor te dragen, waarbij uitgangspunten en randvoorwaarden worden aangegeven voor het redelijkerwijs in beschouwing nemen van die oplossingen. De opgave en de daarbij horende uitgangspunten en randvoorwaarden zijn geformuleerd in hoofdstuk 3.

Processtappen projectprocedure

De publicatie van de Notitie Voornemen en het voorstel voor participatie is de eerste stap in de projectprocedure. Daarna komen de volgende stappen.

1. De Verkenning

De verkenning is bedoeld om:

- a. Relevante informatie te verzamelen voor het voorgenomen projectbesluit
- b. Eenieder in de gelegenheid te stellen mogelijke oplossingen voor de geformuleerde opgave - binnen de uitgangspunten en randvoorwaarden zoals beschreven in hoofdstuk 2 - in te dienen en deze te onderzoeken;
- c. Als daar om wordt verzocht en het is volgens Gedeputeerde Staten nodig, kan onafhankelijk advies worden ingewonnen op ingediende oplossingen voor de opgave (onder voorwaarden en in ieder geval voor zo ver deze niet in de m.e.r.-procedure of andere onderzoeken meegenomen kunnen worden, zie verder het document “Werkwijze participatie projectbesluit Heracless – Groen Staal”).

De verkenningsfase staat daarmee ook in het teken van participatie. Hoe de participatie precies wordt uitgevoerd staat in het “Participatieplan Heracless-Groen Staal van Tata Steel”.

2. Gedeputeerde Staten besluit over de resultaten van de verkenning

De verkenning wordt afgerond met een besluit door Gedeputeerde Staten waarin is vastgelegd hoe de resultaten van de verkenning in het (ontwerp)projectbesluit worden opgenomen.

3. Een definitief plan indienen ten behoeve van het projectbesluit

Gedeputeerde Staten zijn bevoegd gezag voor het projectbesluit. In dit geval is ervoor gekozen dat de initiatiefnemer Tata Steel (na participatie en verkenning) bij Gedeputeerde Staten

aangeeft welke planologische wijzigingen noodzakelijk zijn om een passend planologisch/juridisch kader (wijziging van de omgevingsplannen) te verkrijgen voor het project Heracless-Groen Staal. Tata Steel dient hiervoor een definitief plan in ten behoeve van het projectbesluit tot het nemen van een projectbesluit in. Hiermee vraagt Tata Steel definitief en gedetailleerd aan Gedeputeerde Staten voor welke wijzigingen van de omgevingsplannen een projectbesluit nodig is voor Heracless-Groen Staal.

4. *Opstellen Ontwerp projectbesluit, zienwijzen en definitief projectbesluit*

In deze stap gaan Gedeputeerde Staten het projectbesluit opstellen. Er wordt eerst een ontwerpprojectbesluit opgesteld. Daarna kan eenieder een zienswijze indienen. De zienswijze worden betrokken bij het opstellen van het definitieve projectbesluit. Het is aan Gedeputeerde Staten om te besluiten of voor Heracless-Groen Staal met het projectbesluit daadwerkelijk de omgevingsplannen worden aangepast.

5. *Beroepsfase Raad van State*

Tegen het definitieve projectbesluit kan beroep worden ingesteld bij de Raad van State.

Geen onteigening

Voor de ontwikkeling van Groen Staal is geen onteigening voorzien. De gronden van dit projectbesluit zijn volledig in eigendom van Tata Steel IJmuiden.

De procedure bevat geen Voorkeursbeslissing

Het bevoegd gezag voor een projectbesluit kan ervoor kiezen een voorkeursbeslissing te nemen; dit is facultatief¹². Een voorkeursbeslissing is bedoeld voor complexe en ingrijpende projecten, die een brede verkenning en een vroegtijdige participatie van publiek en belanghebbende vergen, leidend tot een gedragen voorkeursrichting. In dit geval is sprake van een beperktere verkenning zonder voorkeursbeslissing omdat het project Heracless-Groen Staal Tata Steel zich afspeelt op haar eigen terrein.

Een belangrijk deel van het onderzoek naar het effect van Heracless-Groen Staal op de omgeving komt terug in het MER. De meeste details over de invulling van het project zullen worden vastgelegd in de voor Tata Steel benodigde vergunningaanvragen c.q. vergunningen.

Een projectbesluit regelt waar voor het project Heracless-Groen Staal de omgevingsplannen worden aangepast. De ontwikkeling van Heracless-Groen Staal vindt plaats op het bedrijventerrein van Tata Steel waar in de huidige situatie al sprake is van een bestemmingsplan (straks omgevingsplan) voor bedrijvigheid met een hoge milieucategorie. Er zullen daarom naar verwachting beperkt aanpassingen van de omgevingsplannen nodig zijn voor Heracless-Groen Staal en een beperkte verkenning zonder voorkeursbeslissing is daarom voldoende.

Vergunningverlening

De vergunningverlening voor Heracless-Groen Staal wordt door de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied (OD NZKG) namens de provincie Noord-Holland uitgevoerd. Voor de beoogde nieuwe installaties is voor het onderdeel water Rijkswaterstaat namens de minister van IenW het bevoegd gezag. Rijkswaterstaat is bevoegd gezag voor de vergunningen voor directe lozingen op water en de inname van water. Voor wateractiviteiten met betrekking tot bouwen op/naast waterkeringen is het waterschap of Rijkswaterstaat bevoegd gezag, afhankelijk van wie eigenaar van de waterkering is. Voor vergunningen met betrekking tot Natura-2000 activiteiten worden de taken namens de provincie Noord-Holland uitgevoerd door de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord (OD NHN).

¹² Het is alleen verplicht bij enkele projecten van nationaal belang (artikel 5.4 Omgevingsbesluit).

Processtappen vergunning

De vergunningprocedure kent de volgende stappen.

1. *Indienen aanvraag*
Tata Steel dient de vergunningaanvragen in bij het bevoegd gezag.
2. *Opstellen ontwerp vergunningen, zienswijzen en definitieve vergunningen*
Deze vergunningaanvragen worden vervolgens gecoördineerd door de OD NZKG in behandeling genomen. De bevoegde gezagen toetsen de aanvragen aan de hand van de geldende wet- en regelgeving en stellen de ontwerpvergunningen op. Daarna kan eenieder een zienswijze indienen. De zienswijze worden betrokken bij de definitieve besluitvorming op de vergunningaanvragen. Het is aan de verschillende bevoegde gezagen of de vergunningen daadwerkelijk worden verleend.
3. *Beroepsfase Raad van State*
Tegen de definitieve vergunningen kan beroep worden ingesteld bij de Raad van State.

Bouwrijp maken voor 2025

Voor 2025 start Tata Steel met de voorbereidingen voor de bouw, door het bouwrijp maken van het terrein. Bouwrijp maken betekent dat het terrein klaar gemaakt wordt voor de bouw. Voor het bouwrijp maken van de grond geldt niet altijd een vergunningplicht. Voor zo ver er voor Tata Steel geen vergunningplicht geldt kan al gestart kan worden met het bouwrijp maken van de grond.

Bouwen 2025-2028

Als de vergunningen eenmaal zijn verleend, kan Tata Steel volgens de planning in 2025 beginnen met bouwen. Lopende een eventuele beroepsfase tegen de vergunningen is bouwen – onder de voorwaarden van de vergunning - in principe toegestaan, maar voor rekening en risico van Tata Steel.

Clustering vergunningaanvraag in ‘mandjes’

Voor de gecoördineerde procedure is het van belang dat de vergunningaanvragen gelijktijdig worden ingediend, zodat deze gelijktijdig behandeld kunnen worden. In de praktijk kan dit ertoe leiden dat de laatst beschikbare vergunningaanvraag de gehele procedure kan vertragen. Om dit te voorkomen is het mogelijk de vergunningaanvragen in een (beperkt) aantal clusters in te dienen. De clusters worden vaak aangeduid als ‘mandjes’.

In dit stadium van het project is nog niet definitief bekend welke vergunningen nodig zijn. Daarom is ook nog geen definitieve indeling in ‘mandjes’ te maken. De volgende uitgangspunten worden bij de indeling in mandjes gehanteerd.

1. In het algemeen is het gebruikelijk om in ‘mandje 1’ de vergunningen te doen die het meest raken aan de kern van het project en die beschouwd kunnen worden als de meest fundamentele toestemmingverlening voor het project.
2. In een later stadium worden vergunningen aangevraagd (‘mandje 2’) die te maken hebben met aanleg- en uitvoeringswerkzaamheden. Ook komen dan (andere) vergunningen, die naar hun aard pas aangevraagd kunnen worden als detailengineering van het project nog verder beschikbaar is.

De in deze en andere bijbehorende stukken weergegeven planning van de vergunningverlening betreft de planning voor “mandje 1”. Het is dus mogelijk dat andere mandjes op een later moment worden aangevraagd en worden vergund. Dit heeft verder geen invloed op de totale planning naar het operationeel worden van Heracless-Groen Staal.

Milieueffectrapport (MER)

Voor het project Heracless-Groen Staal zullen de effecten op het milieu worden onderzocht. De effecten worden beschreven in een Milieueffectrapport (MER). Tata Steel stelt het MER op. Deze wordt beoordeeld door de provincie en de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied.

Voorafgaand aan het opstellen van het MER wordt een Notitie Reikwijdte & Detailniveau (NRD) opgesteld. Hierin worden de kaders van het op te stellen MER vastgelegd. Onder andere wordt hierin vastgelegd:

1. Nadere uitwerking van de kaders voor Heracless-Groen Staal;
2. Welke varianten voor de opgave onderzocht gaan worden;
3. Effecten van Heracless-Groen Staal in bouw, transitie en operationele fase.

De NRD vormt de basis voor het op te stellen MER. Eenieder krijgt te zijner tijd de mogelijkheid een zienswijze in te dienen op de NRD.

Na vaststelling van de NRD wordt het MER opgesteld. Het MER wordt samen met de aanvraag voor de vergunning eind 2023 opgeleverd en gebruikt voor de vergunningprocedures. Daarnaast wordt het MER gebruikt voor het opstellen van het (ontwerp)projectbesluit Heracless-Groen Staal. De mogelijkheden voor inspraak op de NRD en het MER worden nader uiteengezet in het participatieplan.

Processtappen m.e.r.

De m.e.r.-procedure kent de volgende stappen:

0. *Tata Steel stelt in participatie met de omgeving de Mededeling voornemen en Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) op*

Dit is geen formele of verplichte stap, maar een eigen actie van Tata Steel in kader van goede participatie. Desgewenst kan hier de term “concept NRD” worden gehanteerd, maar dit is geen formele term.

1. *Mededeling voornemen en concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) indienen bij bevoegd gezag*
Tata Steel informeert het bevoegd gezag over het voornemen om een project uit te voeren dat mer-plichtig is. Tata Steel voegt hierbij de Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD).
2. *Ter inzage leggen NRD; advies Commissie m.e.r.*
De NRD wordt gepubliceerd door het bevoegd gezag en ter inzage gelegd; eenieder kan zienswijzen indienen. Ook vraagt het bevoegd gezag advies aan de Commissie m.e.r. en andere wettelijke adviseurs.
3. *Advies van het bevoegd gezag over reikwijdte en detailniveau*
Het bevoegd gezag geeft aan Tata Steel advies over de reikwijdte en het detailniveau van het MER. Het bevoegd gezag betreft hierbij de ontvangen zienswijzen en het advies van de Commissie m.e.r. en andere instanties.
4. *Opstellen MER*
Tata Steel stelt het MER op.
5. *Indienen MER met vergunningaanvraag/ opleveren MER voor projectbesluit*
Tata dient het MER in bij de vergunningaanvraag, en levert het ook op aan GS als input voor het ontwerp projectbesluit.
6. *Toetsing*
Het MER wordt getoetst door de provincie en de OD NZKG, ondersteund met advies van de Commissie voor de m.e.r.. Hierna loopt de procedure voor het MER samen op met de procedures voor afronding van de vergunning en het projectbesluit.

Naast het MER dat door Tata Steel moet worden opgesteld lopen vanuit het ministerie van IenW twee onderzoeken omtrent de transitie naar groen staal bij Tata Steel. Meer informatie over deze twee onderzoeken is opgenomen in bijlage 2.

Toepassen Provinciale Coördinatie­regeling: terugvaloptie

Tata Steel heeft de provincie zekerheidshalve gevraagd om naast de projectprocedure ook de provinciale coördinatie­regeling (PCR) als bedoeld in afdeling 3.6 van de Wet ruimtelijke ordening (huidige regelgeving) toe te passen bij de voor Heracless-Groen Staal benodigde vergunningen.

De door Tata Steel gevraagde PCR is bedoeld als “terugval optie” voor het geval de Omgevingswet verder wordt uitgesteld (concreet tot ná het moment van de formele vergunningaanvraag door Tata Steel). Zonder PCR zou in die situatie de vergunningverlening moeten starten onder de huidige wetgeving zonder coördinatie. Of er moet worden gewacht tot invoering van de Omgevingswet zodat het projectbesluit toegepast kan worden. Dat leidt in beide gevallen tot forse vertraging; realisatie voor 2030 wordt dan zeer waarschijnlijk onhaalbaar. De provincie is daarom voornemens om onder de huidige wetgeving de PCR toe te passen op de benodigde vergunningen.

Met het Eerste Kamer besluit van 14 maart 2023¹³ tot invoering van de Omgevingswet per 1 januari 2024 is de kans dat de invoering van Omgevingswet verder wordt uitgesteld klein geworden. De PCR is daarom waarschijnlijk niet nodig. Voor alle zekerheid wordt wel een Statenvoordracht aan Provinciale Staten (PS) voorgelegd om de PCR voor Heracless-Groen Staal van toepassing te verklaren. In tegenstelling tot het projectbesluit ligt de bevoegdheid voor het toepassen van de PCR bij PS. Een (mogelijk) uitstel van de Omgevingswet zal de planning van Heracless-Groen Staal dan niet frustreren.

¹³ https://www.eerstekamer.nl/nieuws/20230314/omgevingswet_gaat_in_op_1_januari

Conclusie:

Meerdere procedures noodzakelijk voor project Heracless-Groen Staal

Voor Heracless-Groen Staal zijn de volgende besluiten nodig:

1. Het projectbesluit voor wijzigen omgevingsplannen;
2. Vergunningen voor bouw, milieu, water en natuur (toestemmingen).

Voor de vergunningen en het projectbesluit wordt een Milieueffectrapport opgesteld. Om de kwaliteit van de uitkomst te waarborgen zullen deze trajecten nauwkeurig worden afgestemd in de procedure voor het projectbesluit, gecoördineerd door de provincie.

5. Verkenning en participatie

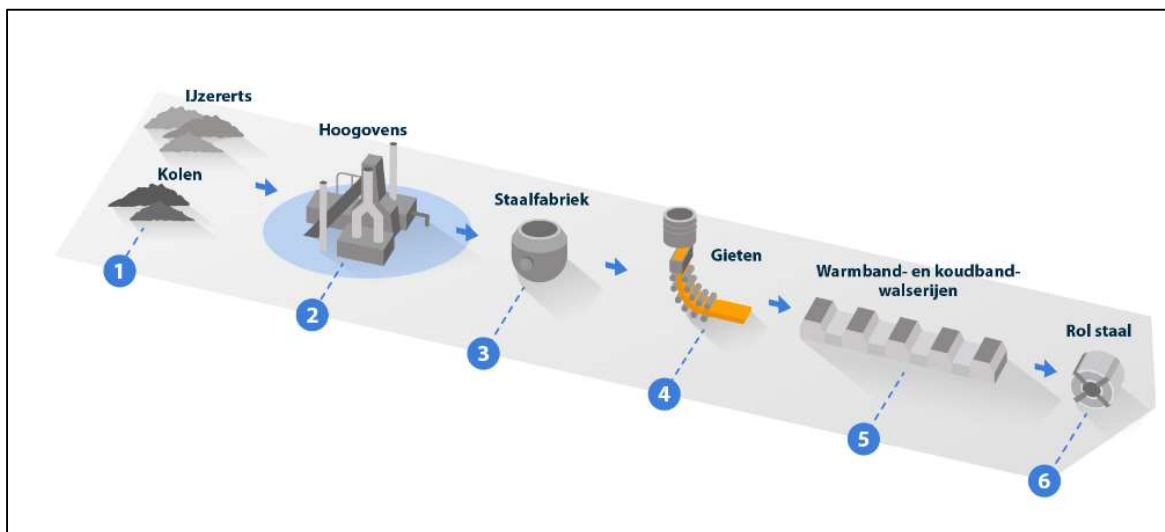
De participatie is verder uitgewerkt in twee documenten:

- Het “Participatieplan Heracless-Groen Staal” van Tata Steel. In dit plan zijn de participatiemomenten uitgewerkt en wordt in meer detail uitgelegd hoe in de participatie de verkenning van het projectbesluit, de m.e.r.-procedure en de vergunning(aanvraag) samenkomen.
- De “Werkwijze participatie projectbesluit Heracless – Groen Staal Tata Steel”: Dit document bevat een korte samenvatting van de participatie aanpak en geeft weer hoe de taken en rollen zijn verdeeld tussen de provincie en Tata Steel. Dit document is door de provincie vastgesteld.

Bijlage 1: Introductie Direct Reduced Iron technologie als groene strategie voor staalproductie

Op de traditionele manier wordt ruwijzer uit ijzererts ontsloten en gesmolten door het gebruik van gas uit steenkool in een hoogoven. Met behulp van de nieuwe techniek wordt ijzer uit ijzererts ontsloten door het gebruik van aardgas of waterstof. Het ontsloten ijzer moet dan nog wel gesmolten worden in een elektrische oven. Het project Heracluss-Groen Staal betreft in technische zin de toepassing van de "Direct Reduced Iron "(DRI) technologie.

De nieuwe DRI-technologie wordt opgestart op basis van aardgas. De inzet is om aardgas zoveel mogelijk te vervangen door waterstof zodra dit beschikbaar is. Voor de toepassing van de DRI-technologie worden twee achter elkaar geschakelde installaties voorzien, de Direct Reduction Plant (DRP) en de Reducing Electric Furnace (REF).

Figuur 6: Schematische weergave huidige productiewijze

De DRI-technieken van Heracluss-Groen Staal vervangen voor 2030 en op termijn volledig de activiteiten "Kolen (de grootschalige opslag en inzet daarvan in de Kook- gasfabrieken)" en "Hoogovens" zoals opgenomen in stappen 1 en 2 in figuur 6.

Wat zijn DRP's en REF's

Tata Steel is in de zomer van 2022 begonnen met het ontwerpen van de nieuwe installaties. Deze nieuwe installaties worden bij Tata Steel aangeduid als DRP-REF en zijn opgebouwd uit twee onderdelen, die achter elkaar worden geplaatst. Het resulteert in de productie ruwijzer geschikt voor de staalfabriek:

- Direct Reduction Plant/DRP (de naam van de installatie), deze installatie maakt Direct Reduced Iron/DRI (de naam van het product): reductie van gepelletiseerd ijzererts met synthesesgas uit aardgas, c.q. een mengsel van aardgas en waterstof. Dit proces wordt wereldwijd (met name met de inzet van aardgas) al op grote schaal toegepast en is zodoende snel inzetbaar. Bij voldoende beschikbaarheid van waterstof kan de DRI bijna volledig op waterstof draaien (max 80%).
- Reducing Electric Furnace (REF): deze installatie smelt het Direct Reduced Iron uit DRI. Ook dit is een bestaande technologie, maar vraagt voor deze specifieke toepassing nog wel innovaties.

Complexe realisatiefase & transitiefase

De componenten van de DRI-REF technologie dienen gebouwd te worden op het huidige terrein van Tata Steel IJmuiden en in het hart van het staalbedrijf, terwijl de wens is om de staalproductie zo veel mogelijk ononderbroken door te laten gaan. Dit leidt tot een complexe puzzel van ruimtegebruik, klaarmaken van terreinen voor de nieuwe installaties, het bouwen en opstarten van deze installaties,

het koppelen van nieuwe installaties aan bestaande en nieuwe infrastructuur en het afschakelen en verwijderen van bestaande installaties. Voor het gebruik van de DRP-REF installaties zullen aanpassingen nodig zijn voor de aanvoer van onder andere elektriciteit, aardgas, waterstof, schroot en de afvoer van gassen naar Vattenfall.

Voor de realisatie van het project Heracless-Groen Staal zijn op het Tata Steel terrein meerdere activiteiten nodig. Deze activiteiten worden geclusterd in verschillende fasen, die elkaar beïnvloeden in ruimte en tijd. Het is daarbij voor Tata Steel van belang dat het productieproces wordt voortgezet tijdens de voorbereiding, bouw en testfase van de nieuwe installaties. Pas nadat duidelijk is dat de nieuwe configuratie werkt volgens verwachting, kunnen de huidige installaties worden uitgeschakeld. Wanneer de nieuwe installaties ruwijzer gaan produceren, zal de ijzerproductie van de hoogovens geleidelijk gereduceerd worden en zal de totale productie van Tata Steel gelijk blijven. Er zal sprake zijn van een transitiefase, waarbij de nieuwe installatie geleidelijk in gebruik wordt genomen, terwijl de huidige installaties worden afgeschaald. De ambitie van Tata Steel is om de duur van deze transitiefase te minimaliseren en zoveel mogelijk de bijbehorende emissies te beperken.

Alle fasen en bijbehorende milieuaspecten zullen worden beschreven in het MER naar aanleiding van milieuonderzoeken (zie hoofdstuk 4 voor verdere uiteenzetting van het MER). Dit zal gedurende het jaar 2023 worden uitgevoerd en er zal een m.e.r.-procedure worden doorlopen, waarbinnen inspraak mogelijk is.

Bijlage 2: Onderzoeken ministerie van Infrastructuur en Waterstaat

Naast het MER dat door Tata Steel moet worden opgesteld lopen vanuit het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (ministerie van IenW) twee onderzoeken.

Effecten waterstofplannen Tata Steel op gezondheid en milieu onafhankelijk in beeld

In het plan van aanpak "[Naar een gezonde leefomgeving in de IJmond](#)" van 1 december 2021 is opgenomen dat het ministerie van IenW, in samenspraak met de provincie Noord-Holland, een onafhankelijk onderzoek laat uitvoeren naar de effecten van de waterstofroute van Tata Steel (Groen Staal) op milieu en gezondheid. Dit onderzoek wordt naar verwachting in de 2de helft van 2023 afgerond.

"Proof of concept" onderzoek door het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM)

Dit onderzoek betreft een beschrijving van de keten tussen industriële bronnen en gezondheidseffecten, een samenvatting van vijftien jaar onderzoek naar industriële emissies en gezondheid in de IJmond en een uitwerking (het "Proof of Concept") van het kwantitatief verband tussen de uitstoot door Tata Steel en de effecten en risico's daarvan voor de gezondheid van omwonenden. De resultaten van deze onderzoeken zijn bedoeld om te helpen bij de prioritering en afweging welke emissiereducties in de IJmond behaald zouden moeten worden om de gezondheid afdoende te beschermen.

Het overkoepelende doel van beide onderzoeken is om te bezien in hoeverre verdere emissie reducerende maatregelen gewenst zijn naast de transitie naar Groen Staal bij Tata Steel. Zie voor meer informatie over beide onderzoeken de brief "[Milieuproblematiek Tata Steel](#)" van 16 januari 2023 van het ministerie van IenW.